

Tokotaha ke Muimui Ki Ai hili 'a Siosefa Sāmitá

Kimu'a pea pekia 'a e Palōfita ko Siosefa Sāmitá, na'á ne ako'i 'eni ki he Kōlomu 'o e Kau 'Aposetolo 'e Toko Hongofulu Mā Uá:

Ngaahi tokoua, . . . 'oku ofi ke hoko ha ngaahi me'a mahu'inga. Mahalo pē 'e fakapoongi au 'e hoku ngaahi filí. Pea kapau te nau fai ia, kae 'ikai foaki kiate kimoutolu 'a e ngaahi kī mo e mālohi na'e tuku kiate aú, 'e mole ia mei māmani. Ka, kapau te u lava 'o foaki

kinautolu ki homou 'ulú, pea tuku ā ke u tō ki he ngaahi nima 'o e kau fakapoó 'o kapau 'e tuku 'e he 'Otuá ke hoko, pea te u 'alu 'i he fiefia mo e fiemālie kakato, 'i he'eku 'ilo kuo lava 'eku ngāué, pea kuo 'osi fokotu'u mo e fakava'e 'a ia 'e ohi hake ai 'a e pule'anga 'o e 'Otuá 'i he kuonga ko 'eni 'o e kakato 'o e ngaahi kuongá.

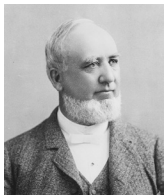
Kuo pau ke 'i he uma 'o e Toko Hongofulu Mā Uá 'a e fatongia 'o hono taki 'o e siasí ni mei heni 'o fai atu pea 'oua na'a mou mālōlō kae 'oua kuo mou fokotu'u ha ni'ihi ke nau fetongi kimoutolu. (Ngaahi Akonaki 'a e Kau Palesiteni 'o e Siasí: *Siosefa Sāmita* [2007], 616)

Na'e ako'i foki 'e Siosefa Sāmita ko e Kau Palesitenisi 'Uluakí pē 'a e kulupu mā'olunga hake 'i he Kōlomu 'o e Kau 'Aposetolo 'e Toko Hongofulu Mā Uá, ka 'i he taimi 'oku pekia ai 'a e palōfitá, 'oku veteki leva 'a e Kau Palesitenisi 'Uluakí (vakai, *History, 1838–1856* [Manuscript History of the Church], volume B-1, 691, josephsmithpapers.org).

- Mei he me'a na'á ke akó, ko e hā 'e tokoni atu ke ke tali e ngaahi fakamatala 'e tolu na'e fai kimu'á?
- Ko e hā 'a e sippinga na'e fokotu'u 'e he 'Eikí ki he hokohoko atu 'a e tu'unga fakatakimu'a 'o Hono Siasí 'i he pekia 'a e palōfitá?

'I he taimi na'e lea ai 'a Pilikihami 'Iongi ki he Kāingalotú 'i ha fakataha'anga lahi, na'e lekooti 'e ha tokolahi ha a'usia fakafo pea nau ongo'i ha fakapapau mei he Laumālie Mā'oni'oni.

Na'e vahevahe 'e Palesiteni Siasí Q. Kēnoni (1827–1901), 'a ia ne kau 'i he Kau Palesitenisi 'Uluakí kimui ange:

Na'e tu'u hake 'a Pilikihami 'Iongi . . . peá ne lea ki he kakaí. . . He 'ikai teitei ngalo 'i ha taha na'e 'i ai, 'a e ongo na'a nau mā'ú! Kapau na'e toe tu'u 'a Siosefa mei he maté 'o toe lea kiate kinautolu, 'e kei tatau pē 'a e ofo ai 'a e tokolahi na'e 'i he fakataha'angá. Ko e le'o tonu pē 'eni ia 'o

Siosefá; pea 'ikai ngata pē 'i he'enau fanongo ki he le'o 'o Siosefá; ka na'e hangē ki he vakai 'a e kakaí ko e fōtunga tonu pē ia 'o Siosefá na'e tu'u 'i honau lotolotongá. Ko ha me'a fakafo mo faka'ofofa lahi ia ne hoko 'i he 'aho ko iá 'i he 'ao 'o e fakataha'angá, 'a ia kuo te'eki ai ke mau fanongo ai. Na'e foaki 'e he 'Eikí ki Hono kakaí ha fakamo'oni 'o 'ikai ha toe veiveiua pe ko hai 'a e tangata kuó Ne fili ke taki kinautolú. Na'a nau fakatou mamata mo fanongo 'aki honau mata mo e telinga fakakakanó, pea na'e ongo ki honau lotó 'a e ngaahi lea na'e fakahokó fakataha mo e mālohi 'o e 'Otuá, pea na'a nau fonu 'i he Laumālie mo e nēkeneka. Na'e 'i ai ha fakapo'uli, pea mahalo mo ha ngaahi loto-veiveiua mo tāla'a; ka na'e mahino mai 'i he taimi ni ki he tokotaha kotoa pē ko e tangata 'eni kuo foaki ki ai 'e he 'Eikí 'a e mafai 'oku fiema'ú ke ngāue 'i honau lotolotongá ko e fetongi 'o Siosefá (George Q. Cannon, "Joseph Smith, the Prophet," *Juvenile Instructor*, Oct. 1870, 174–75).

Na'e lekooti 'eni 'e 'Emeli Sāmita Hoiti, ko ha mēmipa na'e 'i ai 'i he taimi na'e lea ai 'a Pilikihami 'Iongi ki he Kāingalotú:

Ne hanga 'e he founga 'o e faka'uhingá, fōtunga hono fofongá, mo e ongo 'o hono le'o 'o fakafiefia'i kotoa hoku laumālie. Na'e mamata hoku matá ki he sino 'o Siosefa kuo fakapōngí. Na'e ongo'i 'e hoku ongo nimá, 'a e moko 'i 'o e maté 'i hono fofonga faka'eieikí. Ne u 'ilo'i kuo 'osi mālōlō 'a Siosefa. Ka na'á ku fa'a 'ohovale mo toutou vakai ki he tu'unga malangá ke sio pe ko Siosefa na'e 'i ai. Ka na'e 'ikai, ko Pilikihami 'Iongi ia pea kapau 'oku veiveiua ha taha he totonu 'a Pilikihami ke ne pule'i 'a e ngaahi ngāué ma'á e Kāingalotú, ko 'eku lea 'eni kiate kinautolú. Te ke lava 'o 'ilo ia ma'au 'o fakafou 'i he laumālie 'o e 'Otuá. 'E fakahoko ia 'e he 'Eikí ma'a Hono kakaí (Emily Smith Hoyt, 'i he Lynne W. Jorgensen, "The Mantle of the Prophet Joseph Passes to Brother Brigham: A Collective Spiritual Witness," *BYU Studies*, vol. 36, no. 4 [1996–97], 164).

- Kapau na'á ke 'i ai, na'e mei liliu fēfē nai koe 'e he a'usia ko 'eni?
- 'Oku fekau'aki fēfē 'a e Molonai 10:5 mo e me'a na'á ke akó?